

Jaarverslag 2010

Revalidatiegeneeskunde

Revalidatie Chronisch Zieken

Universitair Medisch Centrum Groningen

Inleiding

Professor dr. J.H.B. Geertzen,
revalidatiearts,
hoofd afdeling Revalidatiegeneeskunde -
UMCG

Op deze CD vindt u de resultaten van de afdeling Revalidatiegeneeskunde voor wat betreft onderzoek, opleiding en onderwijs in 2010.

Dit jaar kozen we een naam voor ons onderzoeksbeleid. We hielden een prijsvraag onder de medewerkers en de keus is uiteindelijk gevallen op EXPAND: Extremities, Pain and Disability. Hierin zijn onze speerpunten - pijn en extremiteiten - in één acroniem vertegenwoordigd.

We hadden in 2010 vijf promoties A. Bieleman, M.W. van Ittersum, O.T.H.M. Lelieveld, H.E.J. Meulenbelt en M. Sloots (V.U. Amsterdam). Daarnaast promoveerde N. de Voogd als psycholoog van het Longrevalidatieteam.

Onze medewerkers produceerden een kleine zestig internationale publicaties voor een tijdschrift met een impactfactor. Daarnaast zien wij steeds meer een verschuiving van onze publicaties naar het topsegment van de wetenschappelijke literatuur. Daarnaast waren er uiteraard de boekbijdragen. Naast de vele publicaties, houden medewerkers ook frequent voordrachten, zowel op internationaal als op nationaal niveau.

Voor wat betreft onderwijs initieerden, c.q. leverden, wij een bijdrage aan een aantal cursussen waaronder die voor promovendi van SHARE, een cursus over amputatie en revalidatie voor AIOS-sen van Revalidatiegeneeskunde, Orthopedie en Chirurgie en uiteraard de eerstejaars Basiscursus en de bij- en nascholingscursussen van de VRA. In samenwerking met 'Enschede en Zwolle' organiseerden wij de OOR-Noord/Oost-onderwijsdag voor AIOS-sen Revalidatiegeneeskunde.

Revalidatiegeneeskunde – UMCG is een van de grootste opleidingsinstituten in Nederland en als opleidingscircuit in een universitair centrum hebben wij in Noord-Nederland een regiefunctie als het gaat om de verdeling van de plaatsen. Wij zijn trots op onze reputatie als opleidingsinstituut. Ook dit jaar vindt u weer een uitvoerige paragraaf over de opleiding tot revalidatiearts.

Per 1 augustus 2010 werd dr. Cees P. van der Schans benoemd tot hoogleraar Revalidatiegeneeskunde, in het bijzonder de paramedische zorgverlening. Van der Schans is lector Transparante Zorgverlening aan de Hanzehogeschool in Groningen. Er bestaat al jaren een nauwe samenwerking tussen onze organisaties.

We kunnen stellen dat 2010 een wetenschappelijk actief en zeer productief jaar is geweest, waar we met genoegen op terugkijken.

Onderzoek

Promoties en promovendi

GEPROMOVEERD IN 2010

Work participation of people with early OA in hips and knees

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
prof. dr. J.W. Groothoff,
dr. F. Oosterveld
Onderzoeker: A. Bieleman

Chronic musculoskeletal disorders: assessment and intervention

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
prof. dr. J.W. Groothoff,
prof. dr. C.P. van der Schans,
dr. P. van Wilgen
Onderzoeker: M.W. van Ittersum

Physical activity and physical fitness in juvenile idiopathic arthritis

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.J.J. Sauer
Onderzoeker: O.T.H.M. Lelieveld

Skin problems of the stump in lower limb amputees

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra,
prof. dr. M.F. Jonkman
Onderzoeker: H.E.J. Meulenbelt

Drop out from rehabilitation in non-native patients with chronic non-specific low back pain

Projectleiders: prof. dr. J. Dekker,
prof. dr. J.H.B. Geertzen
Onderzoeker: M. Sloots (V.U. Amsterdam)

PROMOVENDI

The interaction of prosthetic foot properties and individual motor capacity – impact on motor performance

Projectleiders: prof. dr. K. Postema,
prof. dr. E. Otten
Onderzoeker: C. Curtze
Promotie: 2011

Proprioception van de knie na voorstekruisbandletsel

Projectleiders: prof. dr. K. Postema,
prof. dr. E. Otten,
dr. A.L. Hof
Onderzoeker: A. Gokeler
Promotie: 2011

Balanshandhaving en bewegingssturing met een beenprothese

Projectleiders: prof. dr. E. Otten,
prof. dr. K. Postema,
dr. A.L. Hof,
dr. J.P.K. Halbertsma
Onderzoeker: H. van Keeken
Promotie: 2011

Monitor Orthopedisch Schoeisel (MOS)

Projectleiders: prof. dr. K. Postema,
prof. dr. J.H.B. Geertzen
Onderzoeker: J. van Netten
Promotie: 2011

Theoriegestuurde evaluatie van een psychosociale behandeling gericht op een snellere werkhervatting van patiënten met acuut handletsel

Projectleiders: dr. C.K. van der Sluis,
dr. A.T. Lettinga,
prof. dr. J.W. Groothoff,
prof. dr. K. Postema,
dr. H.A. Reinders-Messelink
Onderzoeker: L. Opsteegh
Promotie: 2011

Psychosocial distress and disability in patients with chronic low back pain

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
prof. dr. J.H.B. Geertzen
Onderzoeker: H.R. Schiphorst Preuper
Promotie: 2011

Cognitieve educatie gericht op het beïnvloeden van ziektepercepties: een theoriegestuurd evaluatie-onderzoek

Projectleiders: dr. A.T. Lettinga,
dr. I. Stuive,
dr. L.D. Roorda,
prof. dr. G.J. Lankhorst
Onderzoeker: P. Siemonsma
(V.U. Amsterdam)
Promotie: 2011

Amputatie bij CRPS-I

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen,
dr. W.F.A. den Dunnen,
prof. dr. P.U. Dijkstra
Onderzoeker: M. Bodde
Promotie: 2012

Amputatie en sport

Projectleiders: dr. R. Dekker,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra
Onderzoeker: M. Bragaru
Promotie: 2012

Amputatie bij ouderen

Projectleiders: dr. R. Dekker,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra,
dr. G.M. Rommers
Onderzoeker: L. Fortington
Promotie: 2012

Zelfmanagement in de revalidatiepraktijk

Projectleiders: dr. A. Lettinga,
prof. dr. K. Postema,
prof. dr. R.Sanderman
Onderzoeker: F. Jansma
Promotie: 2012

Onderzoek

Promoties en promovendi

De effecten van een gecombineerde fysiotherapeutische interventie voor de hemiplegische arm

Projectleiders: prof. dr. K. Postema,
prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: L.D. de Jong
Promotie: 2012

Measuring disability in patients with chronic neck pain

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: W. Jorritsma
Promotie: 2012

Loopvaardigheidsschalen

Projectleiders: dr. G.M. Rommers,
prof. dr. J.H.B. Geertzen

Onderzoeker: F. de Laat
Promotie: 2012

Ontwikkeling van een meetinstrument om motoriek bij ADL meetbaar te maken.

Projectleiders: dr. M. Schoemaker,
prof. dr. E. Otten,
prof. dr. K. Postema

Onderzoeker: B. van der Linde
Promotie: 2012

Onderbouwing RIV-beoordeling reïntegratieproblematiek

Projectleiders: dr. S. Brouwer,
prof. dr. J. Groothoff, prof.
dr. J.H.B. Geertzen

Onderzoeker: A. Muizer
Promotie: 2012

Working with pain

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. J.W. Groothoff,
dr. S. Brouwer

Onderzoeker: H. de Vries
Promotie: 2012

Vervolg Reumaatjes at Work

Projectleiders: prof. dr. P.P. Sauer,
prof. dr. J.H.B. Geertzen

Onderzoeker: W. Armbrust
Promotie: 2013

Trainingsprotocollen voor myo-elektrische armprothesen

Projectleiders: dr. R.M. Bongers,
prof. dr. C.K. van der Sluis,

Onderzoeker: H. Bouwsema
Promotie: 2013

Functioning of UCBD-children

Projectleiders: dr. C.K. van der Sluis,
dr. H.A. Reinders-Messelink

Onderzoeker: E. Golea-Vasluian
Promotie: 2013

Work performance of patients with chronic musculoskeletal pain: influences of contextual factors including health care workers' behavior

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. C.P. van der Schans

Onderzoeker: S. Jorna-Lakke
Promotie: 2013

Klinische revalidatie voor CVA-patiënten dicht bij huis brengen

Projectleiders: dr. A. Lettinga,
prof. dr. K. Postema

Onderzoeker: C. Nanninga
Promotie: 2013

Chronic foot injuries due to sports activities

Projectleiders: prof. dr. K. Postema,
dr. R. Dekker,
prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: S. Sobhani
Promotie: 2013

Programma-innovatie van de behandeling van patiënten met een beenamputatie

Projectleiders: dr. A.T. Lettinga,
prof. dr. K. Postema,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
T. Hemminga

Onderzoeker: S. van Twillert
Promotie: 2013

Amputatie en seksualiteit

Projectleiders: dr. R. Dekker,
prof. dr. P. Enzlin,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: J. Verschuren
Promotie: 2013

Belemmeringen en stimulansen voor mensen met een lichamelijke beperking om te sporten

Projectleiders: dr. R. Dekker,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: E. Jaarsma
Promotie: 2014

Metten fitness bij beenamputatiepatiënten

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen,
dr. R. Dekker, dr. J. Wempe

Onderzoeker: L. Simmelink
Promotie: 2014

The impact of using the status or function, as defined in the ICF domains and categories, as indicator for care, and the consequences on health and related outcomes

Projectleiders: dr. P. Roodbol,
prof. dr. K. Postema

Onderzoeker: G. Stallinga
Promotie: 2014

Begeleiden van gedragsverandering

Projectleiders: dr. S. Brouwer,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. J. Groothoff

Onderzoeker: G. de Vries,
Promotie: 2014

Dosis of pain rehabilitation

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: F. Waterschoot
Promotie: 2014

Prosthesis fit

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: E.C. Baars
Promotie: 2015

Performance in patients with whiplash

Projectleiders: dr. M.F. Reneman
Onderzoeker: S. van der Meer,
Promotie: 2017

Dynamiek van frailty

Projectleiders: prof. dr. C.P. van der Schans,
dr. M.H.G. de Greef

Onderzoeker: R. van Abbema
Promotie: 2014

De transitie van acute lagerugpijn naar chronische lagerugpijn

Projectleiders: prof. dr. C.P. van der Schans,
dr. M.H.G. de Greef

Onderzoeker: H. Hallegraaff
Promotie: 2012

Onderzoek

Promoties en promovendi

Onderzoek

Publicaties

DISSERTATIES

Bieleman A. Work participation of people with early OA in hips and knees. Promotores: **dr. M.F. Reneman**, prof. dr. J.W. Groothoff, dr. F. Oosterveld. Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Medische Wetenschappen, 30 juni 2010, ISBN 978 94 6070 016 3

Ittersum MW van. Chronic musculoskeletal disorders: assessment and intervention. Promotores: **dr. M.F. Reneman**, prof. dr. J.W. Groothoff, **prof. dr. C.P. van der Schans**, dr. P. van Wilgen. Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Medische Wetenschappen, 10 november 2010, ISBN 978 94 6070 021 7

Lelieveld OTHM. Physical activity and physical fitness in juvenile idiopathic arthritis. Promotores: **Geertzen JHB**, Sauer PJJ. Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Medische Wetenschappen, 7 april 2010, ISBN 978-90-367-4225-2 (printed), ISBN 978-90-367-4224-5 (digital) 2010: 125 pp.

Meulenbelt HEJ. Skin problems of the stump in lower limb amputees. Promotores: **Geertzen JHB**, Jonkman MF, **Dijkstra PU**. Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Medische Wetenschappen, 28 april 2010, ISBN 978-94-6070-012-5, 2010: 150 pp.

Sloots M. Drop-out from rehabilitation in non-native patients with chronic non-specific low back pain. Promotores: Dekker J, **Geertzen JHB**. Vrije Universiteit Amsterdam, Faculteit der Geneeskunde, 3 december 2010, ISBN 9789086594979, 2010: 165 pp.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES IN INTERNATIONAAL TIJDSCHRIFT (MET IMPACTFACTOR)

Bergman GJ, Winter JC, Tulder MW van, Meyboom-de Jong B, **Postema K**, Heijden GJ van der. Manipulative therapy in addition to usual medical care for patients with shoulder complaints: results of physical examination outcomes in a randomized controlled trial. *J Manipul Psychol Therap* 2010, 33, 2: 96-101

Bergman GJ, Winter JC, Tulder MW van, Meyboom-de Jong B, **Postema K**, Heijden GJ van der. Manipulative therapy in addition to usual medical care accelerates recovery of shoulder complaints at higher costs: economic outcomes of a randomized trial. *BMC Musculoskelet Disord* 2010, Sep, 6, 11: 200.

Bieleman HJ, Oosterveld FGJ, Oostveen JCM, **Reneman MF**, Groothoff JW. Work participation and health status in early osteoarthritis of hip and/or knee: a comparison between Cohort Hip and Cohort Knee (CHECK) and Osteoarthritis Initiative (OAI). *Arthritis Care Res*, 2010, 62, 5: 683-689.

Bieleman HJ, Ittersum MW van, Groothoff JW, Oosterveld FGJ, **Schans CP van der**, **Soer R**, **Reneman MF**. The functional capacity of people with early osteoarthritis. A comparison between subjects from the Cohort Hip and Cohort Knee study and healthy workers. *Int Arch Occup Environ Health*, 2010, 83, 913-921.

Bolt A, Boer-Wilzing VG de, **Geertzen JHB**, Emmelot CH, Baars ECT, **Dijkstra PU**. Variation in measurements of transtibial stump model volume: a comparison of five methods. *Am J Phys Med Rehabil* 2010, 89, 5: 376-384.

Bosmans JC, **Geertzen JHB**, Post WJ, **Schans CP van der**, **Dijkstra PU**. Factors associated with phantom limb pain: a 3 1/2-year prospective study. *Clin Rehabil* 2010, 24: 444-453.

Bosmans JC, **Geertzen JHB**, Hoekstra HJ, **Dijkstra PU**. Survival of participating and non participating limb amputees in prospective study: Consequences for research. *J Rehabil Res Dev* 2010, 47, 5: 457-464.

Bouwsema H, **Sluis CK van der**, Bongers RM. Movement characteristics of upper extremity prostheses during basic goal-directed tasks. *Clin Biomech* 2010, 25: 523-529.

Bouwsema H, **Sluis CK van der**, Bongers RM. Learning to control opening and closing a myoelectric hand. *Arch Phys Med Rehabil* 2010, 91: 1442-1446.

Brouwer S, **Reneman MF**, Bültmann U, Klink JJ van der, Groothoff JW. A prospective study of return to work across health conditions: perceived work attitude, self-efficacy and perceived social support. *J Occup Rehabil* 2010, 20, 1: 104-112.

Curtze C, Otten E, **Postema K**. Effects of lower limb amputation on the mental rotation of feet. *Exp Brain Res* 2010, 201: 527-534.

Curtze C, **Hof AL**, Otten B, **Postema K**. Balance recovery after an evoked forward fall in unilateral transtibial amputees. *Gait & Posture* 2010, 32: 336-341.

Curtze C, **Postema K**, Akkermans HW, Otten B, **Hof AL**. The Narrow Ridge Balance Test: a measure for one-leg lateral balance control. *Gait & Posture* 2010, 32: 627-631.

Gokeler A, **Hof AL**, Arnold MP, **Dijkstra PU**, **Postema K**, Otten E. Abnormal landing strategies after ACL reconstruction. *Scand J Med Sci Sports* 2010, 20, 1: 12-19.

Groot S de, Bevers G, Post MWM, **Woldring FAB**, **Mulder GA**, Woude LHV van der. Rehabilitation in practice. Effect and process evaluation of implementing standardized tests to monitor patients in spinal cord injury rehabilitation. *Disabil Rehabil* 2010, 32, 7: 588-597.

Hielkema T, Hamer EG, **Reinders-Messelink HA**, **Maathuis CGB**, Bos AF, Dirks T, van Doormaal L, Verheijden JMA, Vlaskamp C, Lindeman E, Hadders-Algra M. LEARN 2 MOVE 0-2 years: effects of a new intervention program in infants at very high risk for cerebral palsy; a randomized controlled trial. *BMC Pediatrics* 2010 10: 76

Hodselmans AP, **Dijkstra PU**, **Geertzen JHB**, **Schiphorst Preuper HR**, **Schans CP van der**. Determinants of change in perceived disability of patients with non-specific chronic low back pain. *J Rehabil Med* 2010, 47, 7: 630-635.

Hodselmans AP, **Dijkstra PU**, **Geertzen JHB**, **Schans CP van der**. Nonspecific chronic low back pain patients are deconditioned and have increased body fat percentage. *Int J Rehabil Res* 2010, 33, 3: 268-270.

Hof AL, Vermerris SM, Gjaltema WA. Balance response to lateral perturbations in human treadmill walking. *J Exp Biol* 2010, 213: 2655-2664.

Hoorn JF van, **Maathuis CGB**, Peters HJP, Hadders-Algra M. Handwriting, visuomotor integration and neurological condition at school age. *Dev Med Child Neurol* 2010, 52, 10: 941-947.

Onderzoek

Publicaties

Huizing K, **Reinders-Messelink H**, **Maathuis C**, Hadders-Algra M, **Sluis CK van der**. Age at first prosthetic fitting and later functional outcome in children and young adults with unilateral congenital below-elbow deficiency: A cross-sectional study. *Prosthet Orthot Int*, June 2010, 34, 2:166-174.

Jansma FFI, **Twillert S van**, **Postema K**, Sanderman R, **Lettinga AT**. Physical and rehabilitation medicine and self-management education: a comparative analysis of two approaches. *J Rehabil Med* 2010, 42: 808-814.

Jorritsma W, Vries GE de, **Geertzen JHB**, **Dijkstra PU**, **Reneman MF**. Neck pain and disability scale and the neck disability index: reproducibility of the Dutch language versions. *Eur Spine J* 2010, 19: 1695-1701.

Ketelaar M, Kruijssen AJA, Verschuren O, Jongmans MJ, Gorter JW, Verheijden J, **Reinders-Messelink HA**, Lindeman E. LEARN 2 MOVE 2-3: a randomized controlled trial on the efficacy of child-focused intervention and context-focused intervention in preschool children with cerebral palsy. *BMC Pediatrics* 2010 10:80.

Kootstra JJ, Hoekstra-Weebers JEHM, Rietman JS, Vries J de, Baas PC, **Geertzen JHB**, Hoekstra HJ. A longitudinal comparison of arm morbidity in stage I-II breast cancer patients treated with sentinel lymph node biopsy, followed by completion lymph node dissection, or axillary lymph node dissection. *Ann Surg Oncol* 2010, 17: 2384-2394.

Laat FA de, **Rommers GM**, **Geertzen JHB**, Roorda LD. Construct validity and test-retest reliability of the climbing stairs questionnaire in lower-limb amputees. *Arch Phys Med Rehabil* 2010, 91: 1396-1401.

Lelieveld OTHM, Armbrust W, **Geertzen JHB**, Graaf I de, Leeuwen MA van, Sauer PJJ, **Weert E van**. Promoting physical activity in children with juvenile idiopathic arthritis through an internet-based program: Results of a pilot randomized controlled trial. *Arthritis Care Res* 2010, 62, 5: 697-703.

Links P, Hurkmans J, Bastiaanse R. Training verb and sentence production in agrammatic Broca's aphasia. *Aphasiology* 2010, 24, 11: 1303-1325.

Loeters MJB, **Maathuis CGB**, Hadders-Algra M. Risk factors for emergence and progression of scoliosis in children with severe cerebral palsy: a systematic review. *Dev Med Child Neurol* 2010, 42: 605-611.

Mahmud N, Schonstein E, Schaafsma F, Lehtola MM, Fassier JB, Verbeek JH, **Reneman MF**. Functional capacity evaluations for the prevention of occupational re-injuries in injured workers. *Cochrane Database of Syst Rev*, 2010, Issue 7. Art. No.:CD007290. DOI: 10.1002/14651858.CD007290.pub2.

Mahmud N, Schonstein E, Schaafsma F, Lehtola MM, de Bie R, Fassier J-B, **Reneman MF**, Verbeek JH. Effectiveness of pre-employment examination in preventing occupational injury and disease in workers. *Cochrane Database Syst Rev*, 2010, Dec 8, 12, CD008881.

May-de Groot A, **Weert E van**, Hoekstra-Weebers JEHM, Korstjens I, Borne HW van den, **Schans CP van der**, Ros WJG. Monitoring training progress during exercise training in cancer survivors: A submaximal exercise test as an alternative for a maximal exercise test? *Arch Phys Med Rehabil* 2010, Mar, 91, 3: 351-357.

Onderzoek Publicaties

Muijzer A, Groothoff JW, Boer WEL de, **Geertzen JHB**, Brouwer S. The assessment of efforts to return to work in the European Union. *Eur J Publ Health* 2010, 20, 6: 689-694.

Netten JJ van, Jannink MJA, Hijmans JM, **Geertzen JHB**, **Postema K**. Use and ability of custom-made orthopedic shoes. *J Rehabil Res Dev* 2010, 47, 1: 73-82.

Netten JJ van, Jannink MJA, Hijmans JM, **Geertzen JHB**, **Postema K**. Patients' expectations and actual use of custom-made orthopaedic shoes. *Clin Rehabil* 2010, 24: 919-928.

Netten JJ van, Jannink MJA, Hijmans JM, **Geertzen JHB**, **Postema K**. Long-term use of custom-made orthopedic shoes: 1.5-year follow-up study. *J Rehabil Res Dev* 2010, 47, 7: 643-650.

Niet O van der, **Reinders-Messelink H**, Bongers RM, Bouwsema H, **Sluis CK van der**. The i-LIMB hand and the DMC plus hand compared: A case report. *Prosthet Orthot Int*, June 2010, 34, 2: 216-220.

Opsteegh L, **Reinders-Messelink HA**, Groothoff JW, **Postema K**, **Dijkstra PU**, **Sluis CK van der**. Symptoms of acute post-traumatic stress disorder in patients with acute hand injuries. *J Hand Surg Am* 2010, 35, 6: 961-967.

Opsteegh L, **Soer R**, **Reinders-Messelink HA**, **Reneman MF**, **Sluis CK van der**. Validity of the Dictionary of Occupational Titles for assessing upper extremity work demands. *PLoS ONE* 2010, December, 5, 12: e15158.

Paans W, Sermeus W, Nieweg RMB, **Schans CP van der**. Determinants of the accuracy of nursing diagnoses: influence of ready knowledge, knowledge sources, disposition toward critical thinking, and reasoning skills. *J Prof Nurs* 2010, 26, 4: 232-241.

Paans W, Sermeus W, Nieweg RMB, **Schans CP van der**. D-Catch instrument: development and psychometric testing of a measurement instrument for nursing documentation in hospitals. *J Adv Nurs* 2010, 66, 6: 1388-1400.

Paans W, Sermeus W, Nieweg RMB, **Schans CP van der**. Prevalence of accurate nursing documentation in patients records. *J Adv Nurs* 2010, 66, 11: 2481-2489.

Perez RS, Zollinger PE, **Dijkstra PU**, Thomassen-Hilgersom IL, Zuurmond WW, Rosenbrand KC, **Geertzen JH**, CRPS I Task Force. Evidence based guidelines for complex regional pain syndrome type 1. *BMC Neurol* 2010, 10: 20.

Reneman MF, **Helmus M**. Interinstrument reliability of the RT3 accelerometer. *Int J Rehabil Res* 2010, 33, 2: 178-179.

Reneman MF, **Dijkstra A**, **Geertzen JHB**, **Dijkstra PU**. Psychometric properties of chronic pain acceptance questionnaires: a systematic review. *Eur J Pain*, 2010, 14, 5: 457-465.

Siemonsma PC, Schröder CD, Roorda, LD, **Lettinga AT**. Benefits of treatment theory in the design of explanatory trials: cognitive treatment of illness perceptions in chronic low back pain rehabilitation as an illustrative example. *J Rehabil Med* 2010, 42: 111-116.

Slaman J, Roebroek ME, van Meeteren J, van der Slot WM, **Reinders-Messelink HA**, Lindeman E, Stam HJ, van den Berg-Emons RJ. LEARN 2 MOVE 16-24: Effectiveness of an intervention to stimulate physical activity and improve physical fitness of adolescents and young adults with spastic cerebral palsy; a randomized controlled trial. *BMC Pediatrics* 2010 10:79.

Sloots M, Dekker JHM, Pont M, Bartels EAC, **Geertzen JHB**, Dekker J. Reasons for drop-out from rehabilitation in patients of Turkish and Moroccan origin with chronic low back pain in The Netherlands: a qualitative study. *J Rehabil Med* 2010, 42: 566-573.

Sloots M, Dekker JHM, Bartels EAC, **Geertzen JHB**, Dekker J. Reasons for drop-out in rehabilitation treatment of native patients and non-native patients with chronic low back pain in The Netherlands: a medical file study. *Eur J Phys Rehabil Med* 2010, 46, 4: 505-510.

Stenekes MW, Coert JH, Nicolai J-PA, Mulder Th, **Geertzen JHB**, Paans AM, Jong BM de. Cerebral consequences of dynamic immobilisation after primary digital flexor tendon repair. *J Plast Reconstr Aesthet Surg* 2010, 63: 1953-1961.

Sytema R, **Dekker R**, **Dijkstra PU**, Duis HJ ten, **Sluis CK van der**. Upper extremity sports injury: risk factors in comparison to lower extremity injury in more than 25000 cases. *Clin J Sport Med* 2010, 20, 4: 256-263.

Verschuren JEA, Enzlin P, **Dijkstra PU**, **Geertzen JHB**, **Dekker R**. Chronic disease and sexuality: a generic conceptual framework. *J Sex Res* 2010, 47, 2: 153-170.

Waninge A, Ligthart KAM, Kramer J, Hoeve S, **Schans CP van der**, Haisma HH. Measuring waist circumference in disabled adults. *Res Dev Disabil* 2010, 31, 3: 839-847.

Weert E van, May AM, Korstjens I, **Schans CP van der**, Ros WJG, Borne B van der, Mesters I, Hoekstra-Weebers JHEM. Cancer-related fatigue and cancer rehabilitation: a randomised controlled multi centre trial comparing multidisciplinary rehabilitation to physical training. *Psych Ther* 2010, Oct 90, 10:1413-1425.

Wely L van, Becher JG, **Reinders-Messelink HA**, Lindeman E, Verschuren O, Verheijden J, Dallmeijer AJ. LEARN 2 MOVE 7-12 years: a randomized controlled trial on the effects of a physical activity stimulation program in children with cerebral palsy. *BMC Pediatrics* 2010 10: 77.

Woude LH van der, Groot S de, Bijker KE, **Dekker R**, Aanholt PC van, Hoekstra F, Janssen TW, Hetinga FJ, Houdijk H. 4th International State of the art Congress Rehabilitation: Mobility, Exercise & Sports. *Disabil Rehabil* 2010, 32, 26:2149-2154.

LETTER IN INTERNATIONAAL TIJDSCHRIFT

Hof AL. Reply to letter to the editor about (Hof, 2007) 'The equations of motion for a standing human reveal three mechanisms for balance' by K. Halvorsen. *J Biomech* 2010, 43, 16: 3247-3248.

Reneman MF, **Soer R**. Was predictive validity of a job specific FCE established? Reply to: Cheng AS, Cheng SW. The predictive validity of job specific functional capacity evaluation on the employment status of patients with non specific low back pain. *JOEM* 2010, 52, 7, 719-724. *JOEM* 2010, 52, 12, 1145.

Onderzoek Publicaties

BOEKBIJDRAGE NIET N.A.V. CONGRES OF CURSUS (ENGELSTALIG)

Netten JJ van, Jannink MJA, Hijmans JM, **Geertzen JHB**, **Postema K**. The Monitor Orthopaedic Shoes. In: Williams AE, Nester CJ (eds). *The pocket podiatry guide to foot orthoses and footwear*. Elsevier, Oxford, ISBN: 0-7020-3042-2, 2010: 182-194.

BOEKBIJDRAGE N.A.V. CONGRES OF CURSUS (ENGELSTALIG)

Bragaru M, **Dekker R**, **Geertzen JHB**, **Dijkstra PU**. Amputees and sports: a systematic review. In: Woude LHV van der, Bijker KE, **Dekker R**, Aanholt PCT van, Hetinga FJ, Janssen TWJ, Houdijk JHP (eds). *Rehabilitation: mobility, exercise and sports*. Assistive Technology Research Series, vol 26, 4th Int State-of-the-Art Congress, IOS Press BV, Amsterdam, ISBN 978-1-60750-080-3, 2010: 375-379.

Groot S de, Bevers G, Post MWM, **Woltring F**, **Mulder GA**, Woude LHV van der. Effect and process evaluation of implementing patient monitoring in spinal cord injury rehabilitation. In: Woude LHV van der, Bijker KE, **Dekker R**, Aanholt PCT van, Hetinga FJ, Janssen TWJ, Houdijk JHP (eds). *Rehabilitation: mobility, exercise and sports*. Assistive Technology Research Series, vol 26, 4th Int State of the art Congress, IOS Press BV, Amsterdam, ISBN 978-1-60750-080-3, 2010: 39-42.

Simmelink EK, Wempe JB, **Geertzen JHB**, **Dekker R**. Repeatability and validity of the combined arm-leg (Cruiser) ergometer. In: Woude LHV van der, Bijker KE, **Dekker R**, Aanholt PCT van, Hetinga FJ, Janssen TWJ, Houdijk JHP (eds). *Rehabilitation: mobility, exercise and sports*. Assistive Technology Research Series, vol 26, 4th Int State of the art Congress, IOS Press BV, Amsterdam, ISBN 978-1-60750-080-3, 2010: 216-219.

Woude LHV van der, Bijker KE, **Dekker R**, Aanholt PCT van, Hetinga FJ, Janssen TWJ, Houdijk JHP. Introduction to the 4th International State of the art Congress Rehabilitation: mobility, exercise & sports. In: Woude LHV van der, Bijker KE, **Dekker R**, Aanholt PCT van, Hetinga FJ, Janssen TWJ, Houdijk JHP (eds). *Rehabilitation: mobility, exercise and sports*. Assistive Technology Research Series, vol 26, 4th Int State of the art Congress, IOS Press BV, Amsterdam, ISBN 978-1-60750-080-3, 2010: vii-xiii.

BOEKBIJDRAGE NIET N.A.V. CONGRES (NEDERLANDSTALIG)

Jongh TOH de, **Rommers GM**, Boumans MTA, Voesten-Paques MJLG, **Sluis CK van der**, **Dekker R**. Bewegingsapparaat. In: Jongh TOH, Buis J, Daelmans HEM, Dekker MJ, Jong E de, Kramers WLM, Remmen R, Verhoeff ChPM, Verwijnen GM, Zietse R (eds). *Fysische diagnostiek; uitvoering en betekenis van het lichamenlijk onderzoek*. Bohn Stafleu van Loghum, Houten, ISBN 978 90 313 52265, 2010: 199-266.

Sluis CK van der, **Bosmans JC**, **Eissens MH**. Spiegeltherapie in de praktijk. *Jaarboek Fysiotherapie Kinesitherapie* 2010, Bohn Stafleu van Loghum, Houten, ISBN 978-90-313-64756, 2010: 143-155.

Rommers GM, **Sluis CK van der**, Jongh TOH de. De bovenste extremititeit. In: Jongh TOH, Buis J, Daelmans HEM, Dekker MJ, Jong E de, Kramers WLM, Remmen R, Verhoeff ChPM, Verwijnen GM, Zietse R (eds). *Fysische diagnostiek; uitvoering en betekenis van het lichamenlijk onderzoek*. Bohn Stafleu van Loghum, Houten, ISBN 978 90 313 52265, 2010: 221-242.

Onderzoek Publicaties

BOEKBIJDRAGE N.A.V. CONGRES OF CURSUS (NEDERLANDSTALIG)

Blécourt ACE de. Revalidatiegeneeskundige aspecten bij juveniele idiopathische artritis (JIA). In: Revalidatie bij gewrichtsziekten; klinisch onderzoek bewegingsapparaat, Revalidatie bij gewrichtsziekten, PAOP-Heyendaal, UMC St Radboud, Nijmegen, ISBN 978-90-373-0376-6, 2010: 48-58.

Dekker R. Ergometrie en revalidatie. In: **Dekker R, Siebrecht MAN.** Syllabus Houding en Beweging, Onderzoek Houdings- en Bewegingsapparaat (volwassenen en kinderen), Meetmethodieken. Centrum voor Revalidatie UMCG, Groningen, ISBN 978-90-74768-43-6, 2010: 113-119.

Dijkstra PU, Kropmans ThJB, Los H, Bruining G. Goniometrie: praktisch bekeken. In: **Dekker R, Siebrecht MAN.** Syllabus Houding en Beweging, Onderzoek Houdings- en Bewegingsapparaat (volwassenen en kinderen), Meetmethodieken. Centrum voor Revalidatie UMCG, Groningen, ISBN 978-90-74768-43-6, 2010: 53-69.

Dijkstra PU. Spierkrachtmetingen. In: **Dekker R, Siebrecht MAN.** Syllabus Houding en Beweging, Onderzoek Houdings- en Bewegingsapparaat (volwassenen en kinderen), Meetmethodieken. Centrum voor Revalidatie UMCG, Groningen, ISBN 978-90-74768-43-6, 2010: 73-113.

Halbertsma JPK, Postema K. Klinisch gangbeeldonderzoek – biomechanica. In: **Dekker R, Siebrecht MAN.** Syllabus Houding en Beweging, Onderzoek Houdings- en Bewegingsapparaat (volwassenen en kinderen), Meetmethodieken. Centrum voor Revalidatie UMCG, Groningen, ISBN 978-90-74768-43-6, 2010: 11-25.

Maathuis CGB, Maathuis PGM. Workshop: Revalidatie en kindertraumatologie. In: **Dekker R, Sluis CK van der (eds).** Syllabus Traumarevalidatie en brandwonden. Centrum voor Revalidatie/Wenckebach Instituut UMCG, Groningen, ISBN 978-90-75823-79-6, 2010: 81-82.

Postema K. Revalidatiegeneeskunde en bewegen. In: **Dekker R, Siebrecht MAN.** Syllabus Houding en Beweging, Onderzoek Houdings- en Bewegingsapparaat (volwassenen en kinderen), Meetmethodieken. Centrum voor Revalidatie UMCG, Groningen, ISBN 978-90-74768-43-6, 2010: 7-9.

Rietman JS, **Geertzen JHB.** De zin en onzin van ganganalyse. Klinische relevantie? In: **Dekker R, Siebrecht MAN.** Syllabus Houding en Beweging, Onderzoek Houdings- en Bewegingsapparaat (volwassenen en kinderen), Meetmethodieken. Centrum voor Revalidatie UMCG, Groningen, ISBN 978-90-74768-43-6, 2010: 25-31.

Rommers GM. Osteoporose. In: **Dekker R, Sluis CK van der (eds).** Syllabus Traumarevalidatie en brandwonden. Centrum voor Revalidatie/Wenckebach Instituut UMCG, Groningen, ISBN 978-90-75823-79-6, 2010: 44-47.

Schrier E. Hoe ze heette, dat ben ik vergeten. In: **Dekker R, Sluis CK van der (eds).** Syllabus Traumarevalidatie en brandwonden. Centrum voor Revalidatie/Wenckebach Instituut UMCG, Groningen, ISBN 978-90-75823-79-6, 2010: 34-36.

ARTIKEL ALS PRODUCT VAN EIGEN WERK

Bleker AJ, Gerding MH. I need my tongue to talk. KomCom Isaac-NF 2010, 3, 5: 7.

Blossers GPL, **Maathuis CGB,** Loeters MJB, Dirks T, Hadders-Algra M. Diagnostiek en behandeling van scoliose bij kinderen met ernstige Cerebrale Parese. Revalidata 2010, 158, 32: 8-11.

Kombrink MAR, Groen SE, Maathuis CGB, Smits-Engelsman BCM. Richtlijn implementatie 'Diagnostiek en behandeling van kinderen met een spastische Cerebrale Parese'. Hoe doe je dat? Revalidata 2010, 153, 32: 17-23.

Muijzer A, Brouwer S, Boer W de, **Geertzen JHB,** Groothoff JW. Wetenschappelijk onderzoek naar onderbouwing; RIV-beoordeling. Advisie juli 2010: 18-20.

Niet O van der. Functionele polsstabilisatie bij een radiaal clubhand. Ned. Tijdschr Handther 2010, 19, 2: 13-15.

Reinders-Messelink HA, Hielkema T, Kruijssen AJA, van Wely L, Slaman J. LEARN 2 MOVE; Onderzoeksprogramma, naar het effect en werkingsmechanisme van behandeling bij kinderen en jongeren met Cerebrale Parese. Ned Tijdschr Kinderfysioth 2010; 22, 65:1214.

Reinking M, Gils W van, Rommers GM. Schoenen maken is een vak. Revalidata 2010, 153, 32: 31-33.

Sloots M, Dekker J, **Geertzen JHB,** Dekker J. Redenen voor uitval onder patiënten met een Turkse of Marokkaanse achtergrond met chronische specifieke lagerugpijn. Revalidata 2010, 153, 32: 8-12.

Sloots M, Dekker J, Bartels E, **Geertzen JHB,** Dekker J. Aanpassingen aan pijnrevalidatieprogramma's voor patiënten met chronische specifieke pijn van niet-Nederlandse afkomst. Revalidata 2010, 158, 32: 3-7.

Verschuren J, Lankveld J van. Congresverslag Annual Meeting van de International Academy of Sex Research, San Juan, Puerto Rico 19-22 augustus 2009. Tijdschr Seksuologie 2010, 34, 2: 104-108.

BOEK ALS PRODUCT VAN EIGEN WERK

Dijkstra PU. Oratie. Zijn we op de goede weg? Afdeling Revalidatiegeneeskunde, Centrum voor Revalidatie UMCG, ISBN 978-90-74768-44-3, 2010: 40 pp.

BOEK SAMENGESTELD ALS EDITOR

Dekker R, Sluis CK van der (eds). Syllabus Traumarevalidatie en brandwonden. Centrum voor Revalidatie/Wenckebach Instituut UMCG, Groningen, ISBN 978-90-75823-79-6, 2010: 82pp.

Woude LHV van der, Bijker KE, **Dekker R,** Aanholt PCT van, Hettinga FJ, Janssen TWJ, Houdijk JHP (eds). Rehabilitation: mobility, exercise and sports. Assistive Technology Research Series, vol 26, 4th Int State of the art Congress, IOS Press BV, Amsterdam, ISBN 978-1-60750-080-3, 2010: 426pp.

Onderzoek

Voordrachten

Bertram RJJ: (17 november) Haren. Geriatrie, fysiotherapie en NAH. Verpleeghuis IOF.

Blécourt ACE de (18 februari) Amsterdam. Revalidatieaspecten bij kinderreumatologie. Basis cursus.

Bleker A (augustus) Barcelona (Spanje). I need my tongue to talk. ISAAC-congres.

Bosmans JB (20 april) Amsterdam. Workshop Spiegeltherapie. RGF.

Bosmans JB (19 november) Rotterdam. Workshop Spiegeltherapie en fantoompijn. Eramus MC.

Dekker R (26 november) Noordwijkerhout. Gehandicaptensport tijdens en na revalidatie: hoe kunnen we dit stimuleren? VSG-congres.

Dekker R (26 november) Noordwijkerhout. Workshop de paralympische sporter. VSG-congres.

Dekker R (30 november) Groningen. Het belang van bewegen en sport voor mensen met een beperking of chronische ziekte. Netwerkbijeenkomst aangepast sporten provincie Groningen.

Dekker R (30 november) Groningen. Workshop het sportloket in de zorg. Netwerkbijeenkomst aangepast sporten provincie Groningen.

Dijkstra PU (23 november) Groningen. Bears on the scientific high way. SHARE-najaarsbijeenkomst.

Eissens M, (8 oktober) Groningen. Practicum skills-lab: anatomie bovenste extremiteit.

Feiken, JF (8 oktober) Ede. Is therapie succes te verklaren? Afasiecongres.

Feiken, JF (30 september) Hengelo. Spraak-apraxie. Lustrum Werkgroep Afasie Twente.

Feiken JF (12 april) Haren. Voortgang project Spraakapraxie. Keten zorg netwerkvond.

Geertzen JHB (9 februari) Toronto (Canada). The perspective of a physiatrist on the needs for research in prosthetics and orthotics. George Brown College, Orthotic-Prosthetic Programs (invited).

Geertzen JHB (13-18 februari) Colombo (Sri Lanka). Identifying the neuropathies: an introduction and overview. Regional seminar in Prosthetics and Orthotics.

Geertzen JHB (13-18 februari) Colombo (Sri Lanka). What is in for the CPO in respect with the neuropathic foot treatment? Regional seminar in Prosthetics and Orthotics.

Geertzen JHB (13-18 februari) Colombo (Sri Lanka). Pathogenesis and risk classification of diabetic foot. Regional seminar in Prosthetics and Orthotics.

Geertzen JHB (13-18 februari) Colombo (Sri Lanka). Physical examination diabetic foot. Regional seminar in Prosthetics and Orthotics.

Geertzen JHB (13-18 februari) Colombo (Sri Lanka). Treatment, rehabilitation perspective (general). Regional seminar in Prosthetics and Orthotics.

Geertzen JHB (13-18 februari) Colombo (Sri Lanka). Clinical guidelines diabetic foot. Regional seminar in Prosthetics and Orthotics.

Geertzen JHB (12 maart) Oslo (Noorwegen). Sexuality and amputees. ISPO Rikshospitalet (invited).

Geertzen JHB (12 maart) Oslo (Noorwegen). Skin problems in amputees. ISPO Rikshospitalet (invited).

Geertzen JHB (10-15 mei) Leipzig (Duitsland). Rehabilitation: the key to ability. 13th World Congress ISPO (keynote speaker).

Geertzen JHB (10-15 mei) Leipzig (Duitsland). Stump pain and residual limb problems. 13th World Congress ISPO (keynote speaker).

Geertzen JHB (26 maart) Nijmegen. Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van Amputatie en Prothesiologie. ISPO-cursus Prothesiologie Onderste Extremiteit.

Geertzen JHB (4 juni) Groningen. Historisch perspectief van de Pijnrevalidatie in Groningen. Afscheidssymposium C. Muskee.

Geertzen JHB (17 november) Groningen. Amputaties rond de heup. Regiodag Orthopedie.

Gerding M (19 november) Groningen. DCD. LHG-congres voor huisartsen.

Groep M. van der (20 april) Amsterdam. Toepassingen van spiegeltherapie: Groningse bespiegelingen. Regionaal Genootschap Fysiotherapie.

Groep M. van der (2 juni) Groningen. Toepassingen van spiegeltherapie: Groningse bespiegelingen. Studievereniging Bewegingswetenschappen.

Hegeman AK, Reinsma GD (14 oktober) Groningen. Het belang van vroegtijdig mobiliseren bij IC-patiënten. Mini-symposium decubitus.

Hoek FD van der (23 januari) Etten – Leur. Health-related physical fitness in Dutch children with Developmental Coordination Disorder (DCD). Landelijk DCD-congres

Jong IGM de (1 oktober) Utrecht. Functi-oneren van kinderen met een unilaterale congenitale aandoening van de bovenste extremiteit. ISPO

Jong IGM de (11-12 november) Ermelo. Functioning of children with unilateral congenital below elbow deficiency. VRA-congres.

Jong R de (29 mei) (Eindhoven). Bewegen, sporten en beperkingen bij kinderen met spierziekten. Vereniging Spierziekten Nederland.

Klimp I (maart) Haren, Voeding en het syndroom van Sjögren. Nationale Vereniging Sjögren Patiënten.

Lelieveld OTHM (9-12 september) Valencia (Spain). The assessment of pain and fatigue in juvenile idiopathic arthritis. 17th Pediatric Rheumatology European Society Congress.

Lelieveld OTHM (9-12 september) Valencia (Spain). Exercise therapy in juvenile idiopathic arthritis 17th Pediatric Rheumatology European Society Congress.

Lelieveld OTHM (12 november) Utrecht. Hoe krijgen we kinderen met jeugdreeuma in beweging? Afscheidssymposium prof. dr. Paul Helders.

Lelieveld OTHM (8 december) Groningen. Reumaatjes@work: een interactief internet-programma om kinderen met jeugdreeuma in beweging te krijgen. Symposium kinder-reumatologie.

Onderzoek

Voordrachten

Meulenbelt HEJ (13 mei) Leipzig (Duitsland). Skin problems of the stump in lower limb amputees; influence on vocation and/or hobbies. 13th World Congress ISPO (key-note speaker).

Netten JJ van (2 december) Oosterbeek. What influences a patient's decision to use orthopaedic shoes? NVDO Symposium.

Netten JJ van (21 oktober) Bournemouth (UK). A tool for evaluating the outcomes of specialist shoes. SCP Annual Conference. Invited speaker.

Netten JJ van (10-15 mei) Leipzig. Patients' expectations and use of custom-made orthopaedic shoes. 13th World Congress ISPO

Niet O van der (21 september) Son. The i-LIMB hand and DMC plus hand compared. Seminar Otto Bock.

Niet O van der (3 november) Grobbendonk (Belgie). Theorie en praktijk van de myoelektrische prothesetraining. Symposium Loth Fabenim.

Opsteegh L (4-7 augustus) Washington (USA). Return to work in patients with acute hand injuries. ICBM.

Postema K (februari) Enschede. Biomechanica van de voetafwikkeling. Cursus gangbeeldanalyse RRD.

Postema K (februari) Enschede. Rockers, advanced. Cursus gangbeeldanalyse, RRD.

Postema K (3 maart) Soestduinen. Een visie op protheseonderzoek. Loth symposium De meerwaarde van de MPK.

Postema K (20 april) Beilen. Afwikkelen. Workshop OIM.

Postema K (10-15 mei) Leipzig (Duitsland). The effects of vibrating insoles on standing balance in diabetic neuropathy. 13th World Congress ISPO.

Postema K (10-15 mei) Leipzig (Duitsland). Lateral balance during walking and standing. 13th World Congress ISPO.

Postema K (15 juni) Amsterdam. Onderzoek bij amputatie en prothesiologie. Gastcollege Bewegingswetenschappen VUMC.

Postema K (18 augustus) Shanghai (China). SPRINT; smart mobility devices for independent movement. NWO international workshop.

Postema K (15 oktober) Groningen. SPRINT; smart mobility devices for independent movement. Healthy Ageing symposium.

Postema K (2-3 december) St. Michielsgestel. Biomechanica van voet en schoen. ISPO-cursus.

Postema K (2-3 december) St. Michielsgestel. Grondreactiekracht tijdens het lopen. ISPO-cursus.

Postema K (2-3 december) St. Michielsgestel. Workshop Voetdrukmetingen. ISPO-cursus.

Postma E (5 oktober) Groningen. Physical activity and self regulation in patients with COPD. Refereeravond.

Reinders-Messelink HA (18 juni) Utrecht. LEARN 2 MOVE. PERRIN-congres.

Onderzoek Voordrachten

Reinders-Messelink HA (11 september) Utrecht. LEARN 2 MOVE. Workshop BOSK-dag.

Reneman MF (26 april) Werkhoven. FCE in VI. Nascholing ZBA bedrijfsartsen. Geïnviteerd.

Reneman MF (4 juni) Groningen. Werk aan de winkel. Afscheidssymposium Muskee 'Verder met Pijnrevalidatie'.

Reneman MF (29 augustus – 2 september) Angers (Frankrijk). General and specific self-efficacy reports of patients with chronic low back pain: are they related to performances in a functional capacity evaluation? PREMUS Scientific Conference on Prevention of Work-Related Musculoskeletal Disorders.

Reneman MF (2-3 september) Angers (Frankrijk). Four studies into the relationships between psychological factors and Functional Capacity in patients with CLBP: consistent and remarkable outcomes. WDPI Work Disability Prevention and Integration.

Reneman MF (13 september) Groningen. Pijn en Arbeid; Gronings onderzoek. Landelijke bijeenkomst KCVG Kenniscentrum verzekeringsgeneeskunde. Geïnviteerd.

Reneman MF (1 oktober) Paramaribo (Suriname). FCE in Suriname, do's, dont's and maybe's. Geïnviteerd.

Reneman MF (10 november) Groningen. Ziektepercepties in sociaal perspectief. Minisymposium: chronic musculoskeletal disorders: assessment and treatment. Geïnviteerd.

Reneman MF (16 december) St. Oedenrode. Sreeningsfase PMO vanuit wetenschappelijk oogpunt; de belastbaarheid nader bekeken. Innovatiemiddag 'Duurzame inzetbaarheid'. Geïnviteerd.

Reneman MF: Noord-Nederland. Introductie en praktijk Nederlandse Dataset Pijnrevalidatie. Revalidatiecentra en –afdelingen.

Rommers GM (2 februari) Groningen. Het nieuwe opleiden vanuit Gronings perspectief. Vergadering concilium-opleiders Groningen.

Rommers GM (2 februari) Visiteren van de opleidingspraktijk. Vergadering concilium-opleiders Groningen.

Rommers GM (10 mei) Leipzig (Duitsland) Rommers GM, Burger H: Rehabilitation: Quality of Life. Sessionchair. 13th World Congress ISPO.

Rommers GM (10 mei) Leipzig (Duitsland). Epidemiology of Lower Limb Amputations in the Netherlands: an Overview of 25 Years of National Registration. 13th World Congress ISPO.

Rommers GM (15 mei) Leipzig (Duitsland). The ICF Model as Instrument for Education in Rehabilitation Medicine and Prosthetics and Orthotics. 13th World Congress ISPO.

Rommers GM (26 oktober) Breda. Inleiding the High Tech Foot. Loth Symposium + dagvoorzitter.

Rommers GM (11 november) Egmond aan Zee. Implementatie van het ICF-model in het medisch onderwijs + workshop en sessie-leider. NVMO-jaarcongres.

Rommers GM (8 december) Groningen. Introductie: Bewegingssturing en prothesologie + voorzitter Regioavond Revalidatie.

Schiphorst Preuper HR (4 juni) Groningen. Het biopsychosociale model nader onderzocht. Afscheidssymposium Muskee (tevens organisatie).

Schiphorst Preuper HR (20 oktober) Drachten. Rugklachten. Publieksacademie Nij Smellinghe.

Schiphorst Preuper HR (22 oktober) Groningen. Over promotieonderzoek. Healthy ageing-symposium.

Schiphorst Preuper HR (19 november) Groningen. Chronische pijn. Landelijk congres NHG.

Schiphorst Preuper HR (26 en 27 november) Veldhoven. Toekomst van de pijngeneeskunde. Congres Sectie Pijngeneeskunde.

Schiphorst Preuper HR (11 december) Groningen. Chronische pijn; pijnbestrijding ja en nee vanuit revalidatieperspectief. Themadag patiëntenverenigingen (tevens organisatie).

Schönherr MC (25 januari) Haren. Niet-aangeboren hersenletsel: het belang van ketenzorg. Symposium Advies- en informatiecentrum Hersenletsel Noord-Nederland.

Schönherr MC (27 april) Groningen. M. Parkinson en revalidatiemogelijkheden. Parkinson Platform Noord.

Schreuder HK (november) Ermelo. Positive outcome after limb amputation in CRPS-I patients. VRA-congres.

Schrier E (28 mei) Groningen. Workshop Outcome informed werken in de praktijk. Voorjaarscongres NIP, sectie revalidatiepsychologen.

Sluis CK van der (27 april) Nijmegen. The DUCBED-study. WAPA-bijeenkomst.

Sluis CK van der (27 april) Nijmegen. Adaptaties in het UMCG. WAPA-bijeenkomst.

Sluis CK van der (10-15 mei) Leipzig (Duitsland). Age at first prosthetic fitting in unilateral congenital below elbow deficiency. 13th World Congress ISPO

Sluis CK van der (17 mei) Groningen. Research in upper limb prosthetics. Bezoek Peter Kyberd.

Sluis CK van der (18 mei) Groningen. The DUCBED-study. Aios onderzoeksbijeenkomst.

Sluis CK van der (20 mei) Groningen. Gevolgen van ongevalletsels. 7^e Noordelijke Nascholingsdag voor anesthesie-medewerkers, operatieassistenten en recoveryverpleegkundigen.

Sluis CK van der (18 juni) Gent (België). Onderzoek in het UMCG. Universitair Ziekenhuis Gent.

Sluis CK van der (30 juni) Groningen. Amputaties van de bovenste extremiteit. Orthopedie.

Sluis CK van der (14 september) Groningen. Conservatieve therapie bij M. Quervain. Plastische chirurgie en Hand-polscentrum.

Sluis CK van der (14 september) Groningen. Conservatieve therapie bij CMC1-artrose. Plastische chirurgie en Hand-polscentrum.

Onderzoek Voordrachten

Sluis CK van der (14 september) Groningen. Conservatieve therapie bij posttraumatische artrose. Plastische chirurgie en Hand-polscentrum.

Sluis CK van der (14 september) Groningen. Conservatieve therapie bij M. Dupuytren (De Dupuytrenstraat). Plastische chirurgie en Hand-polscentrum.

Sluis CK van der (22 oktober) Groningen. Visie op wetenschappelijk onderzoek en Healthy Ageing. Researchmiddag afdeling Revalidatiegeneeskunde.

Sluis CK van der (3 november) Westerlo (België). De iLIMB en de DMC-plus hand vergeleken: een update. Congres Uppex.

Soer R, Hofstra B (25 januari) Drachten. Mindfulness, acceptatie en hartcoherentietraining bij chronische pijn. Drachtster Overleg Fysiotherapie.

Soer, R. Evers BF (13 september) Zuidbroek. Behandel mogelijkheden bij chronische pijn. KNGF thema-avond.

Soer, R. Evers BF (23 september) Heerenvveen. Behandel mogelijkheden bij chronische pijn. KNGF thema-avond.

Soer, R (29 augustus – 2 september) Angers (Frankrijk). Decline of functional capacity in healthy ageing workers. Premus 2010.

Soer R (29 augustus – 2 september) Angers (Frankrijk). Relevance of normative values for Functional Capacity. Premus 2010.

Soer R (november) Driebergen. Begrippen en taalgebruik in FCE. Nascholingsmiddag Ergokit.

Teeninga S (oktober) Groningen. Zit je wel goed? Minisymposium Huidzorg.

Tepper M (11-12 november) Egmond aan Zee. Implementatie van ICF in het medisch onderwijs. NVMO.

Tepper M (11-12 november) Egmond aan Zee. Hands on onderwijs: de ontwikkeling en evaluatie van een landelijke cursus klinisch onderzoek en klinisch redeneren bewegingsapparaat voor AIOS. NVMO

Verschuren JEA (22 oktober) Groningen. Amputatie en Seksualiteit. Symposium Healthy Ageing.

Verschuren JEA (10-15 mei) Leipzig (Duitsland). Amputation and Sexuality: a systematic review. 13th World Congress ISPO.

Vries HJ de (21 maart) Amersfoort. Werken met Pijn: eerste resultaten. Werkconferentie KCVG.

Vries HJ de (19 april) Den Haag. Werken met Pijn: een nieuw referentiekader. Stichting Instituut GAK.

Vries HJ de (29 augustus - 3 september) Angers (Frankrijk). Determinants for staying at work in people with chronic nonspecific musculoskeletal pain: a systematic review. Congres PREMUS.

Woldring FAB en Sprik J (8 december) Groningen. Dwaarslaesierevalidatie. Opleiding tot neuroverpleegkundige.

Wijdenes P (27 april) Utrecht. Adaptaties in het UMCG. Landelijke Werkgroep Prothesiologie van de Arm.

Wijdenes P (1 oktober) Utrecht. Meer dan alleen prothese. ISPO

Onderzoek

Posters

Adrichem EJ van, Meulenbroek RL, Dijkstra PU, Plukker JTM, Groen H, Weert E van (18-22 september) Barcelona (Spanje). Variation in measurement results of maximal inspiratory muscle strength testing. European Respiratory Society Congress.

Berduszek RJ, Rommers GM (14 mei) Leipzig (Duitsland). Relationship between SIGAM/WAP mobility grades and pedometer step counts in transtibial amputees. 13th World Congress ISPO.

Bouwsema H, Sluis CK van der, Bongers RM (12 mei) Leipzig (Duitsland). Movement characteristics of upper extremity prostheses during basic goal-directed tasks, 13th World Congress ISPO.

Fortington LV, GM Rommers, JHB Geertzen, K Postema, PU Dijkstra (12 mei) Leipzig (Duitsland).

Mobility outcomes following lower extremity amputation in the elderly: a systematic review. 2010: 13th World Congress ISPO

Hielkema T, Maathuis CGB, Bos AF, Dirks JF, Doormaal EF van, Reinders-Messelink HA, Verheijden JMA, Vlaskamp C, Hadders-Algra M. (19 maart) Kaatsheuvel. LEARN 2 MOVE, effects of age-specific interventions to optimise performance of mobility-related activities of children and adolescents with cerebral palsy (CP): the age group of 0-2 years. VRA-congres.

Links P (8 oktober) Ede. Werkwoordproductie op woord- en zinsniveau: Evaluatie van een therapieprogramma voor afasiepatiënten. Afasieconferentie,

Loenen J van, Eissens MH, Wendt KW, Werker PMN, Sluis CK van der (23 april) Kaatsheuvel. An unusual sports injury of the hand. VRA-lustrumcongres.

Loenen J van, Eissens MH, Wendt KW, Werker PMN, Sluis CK van der (15 mei) Leipzig (Duitsland). An unusual sports injury of the hand. 13th World Congress ISPO.

Meulenbelt HEJ (14 mei) Leipzig (Duitsland) Skin problems of the stump in lower limb amputees; a clinical study. 13th World Congress ISPO.

Netten JJ van (2 december) Oosterbeek. What can influence a patient's decision to use custom-made orthopaedic shoes? Annual Congress of the specialists in rehabilitation medicine in the Netherlands and the United Kingdom.

Netten JJ van (12 mei) Leipzig. Continuation of use of custom-made orthopaedic shoes: a 1.5 years follow-up study. 13th World Congress ISPO

Niet O van der, Reinders-Messelink HA, Bongers RM, Bouwsema H, Sluis CK van der (12 mei) Leipzig (Duitsland). The i-LIMB hand and DMC plus hand compared. 13th International Society of Prosthetics and Orthotics 13th World Congress ISPO .

Niet de O, Reinders-Messelink HA, Bongers RM, Bouwsema H, Sluis CK van der (1 oktober) Utrecht. The i-LIMB hand and the DMC plus hand compared. A case report. ISPO.

Niet O van der, Reinders-Messelink HR, Bongers RM, Bouwsema H, Sluis CK van der (12 mei) Leipzig (Duitsland). The i-LIMB hand and the DMC plus hand compared. 13th World Congress ISPO.

Opsteegh L, Sluis, CK van der, Reinders-Messelink HA, Postema K, Schrier ES, Lettinga AT (4-7 augustus) Washington (USA). Development of a Solution-Focused Occupational Group Therapy for Patients with Acute Hand Injuries. International Congress of Behavioral Medicine.

Rommers GM, Tepper M, Bakx, WGM (12 mei) Leipzig (Duitsland). The ICF model as instrument for education in Rehabilitation Medicine and Prosthetics and Orthotics. 13th World Congress ISPO.

Schiphorst Preuper HR (31 augustus) Montreal (Canada). Four studies into the relationship between psychological factors and disability in patients with CLBP; consistent and remarkable results. Wereldcongres IASP.

Schiphorst Preuper HR (31 augustus) Montreal (Canada). Psychological factors are not related to activity level in patients with chronic musculoskeletal pain. Wereldcongres IASP.

Schiphorst Preuper HR, Reneman MF, Boonstra AM, Dijkstra PU, Geertzen JHB (27 november) Veldhoven. Overlooking four studies into the relationship of psychological factors and disability in patients with chronic low back pain: consistent and remarkable outcomes. Congres Sectie Pijn geneeskunde. Posterprijs.

Siemonsma PC, Stuive I, Vollebregt JA, Lankhorst GJ, Roorda LD, Lettinga AT (2 september) Montreal (Canada). Cognitive treatment of illness perceptions in chronic low back pain: short-term outcomes of a randomized controlled trial. IASP.

Verschuren JEA, Enzlin P, Dijkstra PU, Geertzen JHB, Dekker R (juli) Praag. Chronic disease and sexuality: a generic conceptual framework. Annual meeting of the International Academy for Sex Research (IASR).

Vollebregt JA, Siemonsma PC, Stuive I, Roorda LD, Lankhorst GJ, Lettinga AT (2 september) Montreal (Canada). Therapist effects on treatment outcome: results of a theory driven explorative trial on cognitive treatment of illness perceptions in chronic low back pain. IASP.

Vries HJ de (29 augustus - 3 september) Angers (Frankrijk). Staying at work with chronic nonspecific musculoskeletal pain: why and how. Congres PREMUS.

Webster S, Siemonsma PC, Schrode CD, Oort L van, Tuinenga J, Lettinga AT (2 september) Montreal (Canada). An illness perception intervention for people with chronic low back pain: evaluation of treatment integrity. IASP.

Onderzoek

Posters

Onderzoek

Abstracts

Bongers RM, Bouwsema H, Sluis CK van der. Changes in Prehension, Force Control, and Gaze when learning to Use a Myoelectric Simulator with a Myohand VariPlus Speed. In: Conference proceedings ISPO Leipzig 11-15 mei 2010, p255-256

Bouwsema H, Bongers RM, Sluis CK van der. Training Control of a Myohand VariPlus Speed®. In: Conference proceedings ISPO Leipzig 11-15 mei, p567-568.

Hielkema T, Maathuis CGB, Bos AF, Dirks JF, Doormaal EF van, Reinders-Messelink HA, Verheijden JMA, Vlaskamp C, Hadders-Algra M. LEARN 2 MOVE, effects of age-specific interventions to optimise performance of mobility-related activities of children and adolescents with cerebral palsy (CP): the age group of 0-2 years. *Revalidata* 2010, 32(154): 10.

Jong IGM de, Reinders-Messelink HA, Janssen WGM, Poelma MJ, Wijk I van, Sluis CK van der. Functioning of children with unilateral congenital below elbow deficiency. *Revalidata* 2010, 32(157): 53.

Jong IGM de, Reinders-Messelink HA, Janssen WGM, Poelma MJ, Wijk I van, Sluis CK van der. 11-12 november Functioning of children with unilateral congenital below elbow deficiency. VRA-congres. *Revalidata* 2010, 32(157): 53.

Linde H van der, Paping MA, Rommers GM: Prosthetic Prescription in Clinical Practice: a pilot study in the Netherlands Abstract 13th World Congress ISPO Leipzig Germany

Loenen JTW van, Eissens MH, Sluis CK van der. An unusual sports injury of the hand. A case report. In: Conference proceedings ISPO Leipzig 11-15 mei, p1307-1308.

Niet O van der, Reinders-Messelink HA, Bongers RM, Bouwsema H, Sluis CK van der. The i-LIMB and DMC Plus Hand Compared. In: Conference proceedings ISPO Leipzig 11-15 mei 2010, p500-501.

Opsteegh L, Reinders-Messelink HA, Groothoff JW, Postema K, Dijkstra PU, Sluis CK van der. Return to work in patients with acute hand injuries. *Int J of Behav Med* 2010, 17: 107 (suppl Aug 2010).

Opsteegh L, Reinders-Messelink HA, Sluis CK van der, Lettinga AT. Development of a solution-focused occupational group therapy for patients with acute hand injuries. *Int J of Behav Med* 2010, 17: 190-191. (suppl Aug 2010).

Rommers GM, Beks LJM, Groothoff JW : Epidemiology of Lower Limb Amputations in the Netherlands: an Overview of 25 Years of National Registration. Abstract 335 13th World Congress ISPO, Leipzig.

Sloots M, Dekker JHM, Pont M, Bartels EAC, Geertzen JHB, Dekker J. Reasons of drop-out from rehabilitation in patients with chronic low back pain from Turkish and Moroccan origin in The Netherlands: A qualitative study. *Revalidata* 2010, 31, 151: 18.

Sluis CK van der, Huizing K, Maathuis CGB, Hadders-Algra M, Reinders-Messelink HA. Age at first fitting and later functional outcome in children and young adults with unilateral congenital below-elbow deficiency: a cross-sectional study. In: Conference proceedings ISPO Leipzig 11-15 mei 2010, p195-196.

Professor dr. Jan Geertzen

Dr. Karel Maathuis

Dr. C.G.B. Maathuis,
revalidatiearts en opleider,
afdeling Revalidatiegeneeskunde – UMCG.

Opleiding tot revalidatiearts

De afdeling Revalidatiegeneeskunde - UMCG is het grootste opleidingsinstituut voor revalidatieartsen in Nederland. In 2010 waren er in totaal vijftien Artsen In Opleiding tot Specialist (AIOS), van wie twee Arts In Opleiding tot Specialist en Klinisch Onderzoeker (AIOSKO). We leverden dit jaar zes nieuwe revalidatieartsen af.

Als universitair centrum heeft de afdeling Revalidatiegeneeskunde - UMCG een belangrijke regiefunctie bij de instroom van nieuwe AIOS-sen in de drie opleidingcircuits voor Revalidatiegeneeskunde in Noord-Nederland: UMCG/Revalidatie Friesland, Twente en Zwolle. Het aantal instromende AIOS-sen varieert per jaar, in 2010 waren dat er acht. Dit jaar gingen er vier assistenten naar het UMCG, drie naar Het Roessingh Enschede/Medisch Spectrum Twente/Zorggroep Twente en één assistent ging naar De Vogellanden / Isalaklinieken in Zwolle.

DE OPLEIDER

De opleider is eindverantwoordelijk voor het opleidingsplan (zowel op het gebied van patiëntenzorg, als onderwijs en onderzoek) en het stroomschema. Om alle aspecten van revalidatiegeneeskunde te leren kennen, werkt de AIOS volgens een schema op locatie Groningen (de polikliniek Revalidatie in het UMCG), in locatie Beatrixoord en/of bij Revalidatie Friesland.

In het eerste jaar houdt de opleider elke drie maanden een voortgangsgesprek met de AIOS en aan het einde van het eerste én tweede jaar krijgt de AIOS te horen of hij door kan gaan met zijn opleiding. Daarna zijn er voortgangsgesprekken bij iedere stage en na ieder jaar. De staffleden stimuleren een proactieve houding en het nemen van eigen verantwoordelijkheid door de AIOS.

Plaatsvervangend opleider in 2010 was dr. Rienk Dekker.

Opleiding tot revalidatiearts

VAN BETER NAAR BEST

BETER staat voor 'Beschrijving Eerste Toetsbare Eindtermen Revalidatiegeneeskunde'. Het is het nieuwe opleidingsplan voor revalidatieartsen in opleiding dat 1 januari 2011 van kracht werd voor alle nieuwe AIOS-sen en AIOS-sen die nog meer dan twee jaar in opleiding zullen zijn. In 2010 hebben we veel werk verzet voor het lokale opleidingsplan dat de uitwerking is van het landelijke opleidingsplan. Het lokale plan regelt de toetsbaarheid waaraan de AIOS moet voldoen.

Het opleidingscircuit Groningen – Friesland, dat vijftien AIOS-sen opleidt, presenteerde in november het lokale opleidingsplan onder de titel 'Van beter naar best'. Het geeft meteen aan wat ons ambitieniveau is: we gaan voor het hoogste niveau. De nieuwe opleiding wordt door de hele medische staf gedragen en ook de AIOS-sen zijn enthousiast.

Het verschil met de oude situatie is dat de AIOS-sen anders worden opgeleid. Er komt veel meer transparantie. Tijdens elke stage vindt explicitering plaats van de leerdoelen, waarbij de voortgangs- en beoordelingsgesprekken leidend zijn. Het accent komt te liggen op het halen van gestelde doelen, onder de noemer: wat gaat goed, wat kan beter.

De AIOS moet een portfolio bijhouden waarin de voortgang van de opleiding is gedocumenteerd. De portfolio bevat onder meer beoordelingen op basis waarvan leerdoelen worden geformuleerd.

In het landelijke opleidingsplan zijn acht themakaarten bepaald, waarop de AIOS kennis en vaardigheden moet ontwikkelen: NAH, dwarslaesie, neuromusculaire aandoeningen, amputatie, gewrichtsaandoeningen, chronische pijn, multitrauma en kinderen.

Verweven met deze thema's moet de AIOS daarnaast competenties ontwikkelen, bijvoorbeeld op het gebied van samenwerken, communiceren en organiseren. Dit alles

aan de hand van de stages in verschillende settings, zoals klinische en poliklinische revalidatie in ziekenhuis, revalidatiecentrum of polikliniek.

TEACH THE TEACHER OP MAAT

De medische staf Revalidatiegeneeskunde volgde in 2007 de Teach the Teachers-cursussen 1 tot en met 3. De afdeling maakte in 2010 in overleg met het Wenckebach-instituut een TTT-cursus op maat om meer scherp te worden. Bovendien wilden we graag weten hoe we het als team doen. Trekken we wel één lijn? Het kan natuurlijk niet zo zijn dat een AIOS bij het ene staffid een 9 scoort en bij een ander staffid een 4. Alle deelnemers vonden het een zinvolle, inspirerende dag.

ONDERWIJSDAG

In september werd in de Isala-kliniek te Zwolle de jaarlijkse onderwijsdag gehouden voor de AIOS-sen uit het OOR NO. De organisatie was in handen van dr. C. Emmelot en drs. E. Baars, beiden opleider in Zwolle. Er waren presentaties van AIOS-sen en medewerkers van diverse opleidingsinstellingen uit de regio over de thema's amputatie, handen, cognitieve revalidatie en neurologie.

Een boeiende dag met daarnaast ook voldoende tijd om in een ongedwongen sfeer met elkaar van gedachten te wisselen over allerlei opleidingszaken.

Revalidatiegeneeskunde - UMCG organiseert en geeft in opdracht van de VRA ook de eerstejaars Basiscursus Houding en Beweging, verplicht voor elke AIOS. Tevens organiseerden we dit jaar de bij- en nascholingscursus 'Traumarevalidatie en brandwonden'.

SUPERVISOR VAN HET JAAR

De AIOS-sen kiezen sinds 2007 elk jaar 'de supervisor van het jaar'. Vanuit hun betrokkenheid bij de opleiding filosoferen de assistenten over wie, waarom een goede supervisor is. Daarin spelen inhoudelijke aspecten, didactische kwaliteiten en menselijk betrokkenheid een rol. Ieder jaar wordt de prijs tijdens het stafdiner toegekend. In 2010 werd Evelien Keizer gekozen tot supervisor van het jaar.

GOED AANGESCHREVEN

De afdeling staat zeer goed aangeschreven als opleidingsinstituut en alle staffleden maken dan ook veel werk van de opleiding. Zo zijn er 'Korte Klinische Beoordelingen', refereeravonden, capita selecta-avonden, eenmaal per maand 'gestructureerd onderwijs', waarvoor de AIOS-sen zelf een onderwerp aandragen.

Intakes worden vastgelegd op video zodat ze later samen met de supervisor beoordeeld kunnen worden.

Daarnaast doen de assistenten een onderzoek, waarvan zij bij het afsluiten van de opleiding – uniek in Nederland - een artikel submitted hebben bij een (inter)nationaal tijdschrift met impact factor, liefst zo hoog mogelijk.

Onderzoek door AIOS

Evaluation of the relation between age of upper limb prosthesis fitting and later functional use of prostheses in children and young adults with transversal congenital unilateral upper limb deficiency

Projectleiders: prof. dr. M. Hadders-Algra, dr. C.K. van der Sluis, dr. C.G.B. Maathuis

Onderzoeker: K. Huizing

Gepubliceerd: 2010

Use and functioning of the affected limb with and without prosthesis in children with an unilateral congenital below-elbow deficiency during infancy and preschool age: an observational study

Projectleiders: dr. C.K. van der Sluis, dr. C.G.B. Maathuis, prof. dr. M. Hadders-Algra, dr. H.A. Reinders-Messelink, drs. K. Huizing

Onderzoeker: R. van den Berg

Publicatie: 2011

Onderzoek naar het effect van duimorthese bij kinderen met CP

Projectleiders: dr. C.G.B. Maathuis, prof. dr. M. Hadders-Algra, dr. A. M. Boonstra, prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: S.R. ten Berge

Publicatie: 2011

Activiteitenpatronen van mensen met chronische pijn

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen, drs. H.R. Schiphorst Preuper, dr. M.F. Reneman

Onderzoeker: M. Helmus

Publicatie: 2011

Positieve uitkomsten na amputatie bij CRPS; een exploratieve studie

Projectleider: prof. dr. J.H.B. Geertzen, prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: H. Schreuder

Publicatie: 2011

De behandeling van buigpeesletsels, actief versus passief

Projectleider: dr. C.K. van der Sluis

Onderzoeker: J.T.W. van Loenen

Publicatie: 2011

Amputatie bij CRPS-I

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen, dr. W.F.A. den Dunnen, prof. dr. P.U. Dijkstra

Onderzoeker: M. Bodde

Promotie: 2012

Onderzoek naar kwaliteit van leven-instrument voor kinderen met ernstige CP

Projectleiders: dr. C.G.B. Maathuis, dr. H.A. Reinders-Messelink, dr. Unni Narayanan, prof. dr. C. Vlaskamp, dr. A.M. Boonstra

Onderzoeker: A. Elema

Publicatie: 2012

Recovery of motor imagery after Stroke

Projectleiders: dr. A.M. Boonstra, drs. M. Tepper, prof. dr. E. Otten, drs. S. de Vries

Onderzoeker: W. Feenstra

Publicatie: 2012

Sensibiliteit in de stomp na een amputatie

Projectleiders: dr. C.K. van der Sluis, dr. H.A. Reinders-Messelink

Onderzoeker: W. van Gils

Publicatie: 2012

Onderzoek door AIOS

De invloed van sensibiteit van de stomp op het gebruik van de prothese

Projectleiders: dr. C.K. van der Sluis,
dr. H.A. Reinders-Messelink,
dr. C.G.B. Maathuis
Onderzoeker: M. Reinkingh
Publicatie: 2012

Stompvolume

Projectleiders: prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra
Onderzoeker: A. Tantua
Publicatie: 2012

Test-hertest betrouwbaarheid van de FCE bij patiënten met chronische specifieke nekklachten

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
drs. W. Jorritsma,
drs. H.R. Schiphorst
Preuper.
Onderzoeker: M. Roelofs
Publicatie: 2013

Amputatie en ouderen

Projectleiders: dr. G.M. Rommers,
prof. dr. J.H.B. Geertzen,
prof. dr. P.U. Dijkstra
Onderzoeker: A. Wind
Publicatie: 2013

Let's talk about sex: Impact of lower limb amputation on sexuality in partners

Projectleiders: drs. J. Verschuren,
prof. dr. J.H.B. Geertzen dr.
R. Dekker,
prof. dr. P.U. Dijkstra,
prof. dr. P. Enzlin.
Onderzoeker: M. Zhadanova
Publicatie: 2013

Consumer satisfaction in users of prosthetic sport feet

Projectleiders: dr. R. Dekker,
prof. dr. P.U. Dijkstra
Onderzoeker: A. Ausma
Publicatie: 2014

Vragenlijsten bij een multidisciplinair spreekuur

Projectleiders: dr. C.K. van der Sluis,
dr. H.A. Reinders-Messelink
Onderzoeker: R. Berduszek
Publicatie: 2014

Handartrose en werk

Projectleiders: dr. M.F. Reneman,
dr. C.K. van der Sluis
Onderzoeker: S. Vansteenkiste
Publicatie: 2014

ONDERWIJS AAN AIOS

Dijkstra PU: drie colleges Revalidatiegeneeskunde.
Dijkstra PU: SPSS-cursus AIOS.
Sluis CK van der: AIO projectmanagement terugkomdag.
Sluis CK van der: Injecties bovenste extremiteit.

Amputatie en Revalidatie (tevens voor AIOS Orthopedie en Chirurgie) georganiseerd door Geertzen JHB en Dungen J van den.

Geertzen JHB: Amputatie transtibiaal
Geertzen JHB: Het revalidatieproces
Geertzen JHB: Exarticulatie knie
Geertzen JHB: Amputatie transfemoraal
Geertzen JHB: Wat kan er verbeterd worden binnen het amputatieproces?
Schrier E: Communicatie tussen arts en patiënt.

Professor dr. Pieter Dijkstra

Professor dr. Klaas Postema

Dr. G.M. Rommers,
revalidatiearts en onderwijscoördinator

Onderwijs

Facultair onderwijs revalidatiegeneeskunde

Na de invoering van het nieuwe onderwijsprogramma G2010 is er in de bachelor- en masterfase van de studie Geneeskunde veel veranderd. De Engelstalige bachelor-opleiding deed zijn intrede voor een kleine groep Engelstalige studenten, aangevuld met Nederlandse studenten die belangstelling hadden voor een Engelstalig curriculum. In de bachelor-fase Geneeskunde verzorgde de afdeling Revalidatiegeneeskunde onderwijs in het kader van de lijn beroepsvoorbereiding. Een groep van tien studenten werd gedurende een semester door middel van coachgroepactiviteiten vertrouwd gemaakt met de rol van toekomstig arts in het ziekenhuis. Vanuit de staf werd de student begeleid tijdens observatie van spreekuurcontacten op de polikliniek. Meerdere stafleden gaven in de verschillende bachelor-jaren patiëntcolleges en introductiecolleges Revalidatiegeneeskunde. Wij verzorgden een belangrijke bijdrage in het International Bachelor door middel van themacolleges Rehabilitation Medicine and ICF. In de werkgroep Mentoring Mind and Motion in IBG eerste jaar werden meerdere groepen begeleid in de lijn Science, met een uitgebreide begeleiding vanuit de wetenschappelijke staf in het opzetten en uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. De totale onderwijsinspanning binnen de bachelor-fase omvatte circa 350 uur onderwijs.

In de master-fase werd met name veel onderwijstijd gestoken in het reguliere co-schap Revalidatiegeneeskunde in het blok Bewegen van het eerste master-jaar. In het klinisch trainingscentrum gaven fysiotherapeuten en ergotherapeuten, als voorbereiding op de klinische stage, vaardigheidstrainingen. Daarnaast gaven meerdere disciplines vaardigheidsonderwijs voor de co-assistenten Revalidatiegeneeskunde en Reumatologie. Co-assistenten werden zes weken lang begeleid in de consultvoering

op de polikliniek van locatie Groningen en op de klinische afdelingen in locatie Beatrixoord. Bij de laatste evaluatie kenden de studenten hier de score 'goed tot zeer goed' toe!

In het derde master-jaar begeleidden wij enkele studenten tijdens een twintig weken lange wetenschapsstage en een semi-arts co-assistentstage Revalidatiegeneeskunde voor 14 of 6 weken. Veel aandacht ging uit naar de lijn consultvoering en omgaan met wetenschap, aan de hand van klinische lessen en het schrijven van een master-thesis. Hierdoor kon na een M3-stage aansluitend een student beginnen als AIOS-Revalidatiegeneeskunde. De totale onderwijsinzet in de master-fase omvatte circa 800 uur onderwijs.

FACULTAIR ONDERWIJS - ANDERS

Blécourt ACE de: Kinderrevalidatie.
RUG – Orthopedagogiek.
Reneman MF: Arbeidsrevalidatie en Pijn.
Bewegingswetenschappen M1.
Sluis CK van der: Werkcollege. Bewegingswetenschappen.

PHD-SCHOOL SHARE

Dijkstra PU: SHARE Science writing course -
coachgroup UMCG.
Dijkstra PU: SHARE Science writing course,
UMCG.

ONDERWIJS AAN HBO

Berg van der S, Kütke RF: Pulmonale zorg,
Hanzehogeschool – Fysiotherapie.
Bleker A: Logopedie in de Kinderrevalidatie,
Hanzehogeschool – Logopedie.
Borg H: Voeding bij Hartfalen, Hanzehogeschool –
Voeding en Diëtetiek.
Brinkman HG, Goedemoed PM: Voeding
bij COPD, Hanzehogeschool – Voeding en
Diëtetiek.

Onderwijs

Jong de R: Module kinderfysiotherapie, Hanzehogeschool – Fysiotherapie.
Küthe RF: Verslaglegging, Hanzehogeschool – Fysiotherapie.
Lukkien Z: Chronische pijn, Hanzehogeschool – Fysiotherapie.
Schepers F: Eet- en drinkpracticum, Hanzehogeschool – Logopedie.
Woldring FAB: Demonstratielessen dwarslaesie, Hanzehogeschool – Fysiotherapie.

NASCHOLING

Adrichem van EJ, Küthe RF, Meulenbroek RL, Stel JMA: Anatomie in vivo - houding en beweging Initiële opleiding tot anesthesiemedewerker en operatieassistent, Wenckebachinstituut – UMCG.

Berg van den S, Hegeman AK, Leegte MC, Reinsma GD: Fysiotherapie op de Intensive Care.
Vervolgopleiding tot IC-verpleegkundige, Wenckebachinstituut – UMCG.

Berg van den S, Reinsma GD: Fysiotherapeutische zorg na orgaantransplantatie. Vervolgopleiding Transplantatieverpleegkunde, Wenckebachinstituut – UMCG.

Bertram RJJ: Fysiotherapie/Oefentherapie bij Chronische Zieken, Hanzehogeschool – master Fysiotherapie.

Boorsma PG, Broens EM: Fysiotherapeutische zorg bij gynaecologie en obstetrie. Vervolgopleiding verpleegkundige Gynaecologie en Obstetrie, Wenckebachinstituut – UMCG.

Dijkstra PU, Nijkraake PAM: Fysiotherapie bij de orofaciale patiënt, Opleiding VDO/HAN, UMCG.

Dijkstra PU: Evidence based practise. Kinderen jeugdpsychiaters van ACCARE-UMCG.

Dijkstra PU: EBP. Kinderrevalidatieartsen Hoorne Boeg Hilversum.

Elzes JE, Hamelink JLC, Mooibroek TM: Fysiotherapeutische zorg na orthopedische operaties.
Initiële opleiding tot anesthesiemedewerker en operatieassistent, Wenckebachinstituut – UMCG.

Geertzen JHB, Schrier E: CRPS en gedrag. Hoorcollege, Hanzehogeschool - master Fysiotherapie.

Hagen HH: Handtherapie bij Dupuytren. Regionetwerk handtherapeuten, UMCG

Halbertsma JPK, Lunter A, Venema H, Tepper M. Observeren en analyseren van lopen en loopproblemen. Fysiotherapeuten en revalidatieartsen.

Hegeman AK: Fysiotherapie bij de orthopedische patiënt. Vervolgopleiding Kinderverpleegkunde, Wenckebachinstituut - UMCG.

Hoppenbrouwers M, van der Meer LN, Schiphorst-Preuper HR, Siebrecht MAN, Soer R: Een interdisciplinaire benadering bij Chronische Pijn.

Iren P. van: Ergotherapie bij stroke-patienten. Hanzehogeschool – master Fysiotherapie.

Jong de R: Introductie en toepassing Telefysiek in de regio Friesland. Telefysiek-Regionetwerk Friesland.

Lelieveld OTHM: Pijn aan het bewegingsapparaat. Vervolgopleiding Kinderverpleegkunde, UMCG.

Reinsma GD: Fysiotherapie bij COPD. Nederlands Paramedisch Instituut, Amersfoort.

Reinsma GD: Airway clearance techniques. Nederlands Paramedisch Instituut, Amersfoort.

Reinsma GD: Longtransplantatie. Verpleegkundigen D3VA, UMCG.

Reneman MF: Functional Capacity Evaluation; state of art / state of science.

Reneman MF: Chronische pijn in de eerste lijns fysiotherapiepraktijk. EBP en PBE.

Reneman MF: Reïntegratie en arbeidsrevalidatie. NSPOH.

Schepers F: multidisciplinaire cursus logopedie, werken met kinderen met CP. Nederlands Paramedisch Instituut, Amersfoort.

Schepers F: verdiepingscursus voor logopedie, werken met kinderen met CP. Nederlands Paramedisch Instituut, Amersfoort.

Schönherr MC: CVA en Neurorevalidatie. Hanzehogeschool - master Fysiotherapie (2x).

Soer R, Evers BF: Chronische pijn in de eerste lijns fysiotherapiepraktijk (2x).

Weert van E: Oncologische revalidatie en vermoeidheid. Vervolgopleiding oncologieverpleegkundige, Wenckebachinstituut – UMCG.

Wijdenes P, Groep M van der: Spalkencursus deel 1. ProEducation, Amsterdam.

BASISCURSUS, BIJ- EN NASCHOLINGSCURSUSSEN VRA

‘Revalidatie bij gewrichtsziekten’ (februari) PAOG Heyendaal.

- Tepper M: Klinisch onderzoek bewegingsapparaat’ (tevens deels voorzitter en medeorganisator)

‘Traumarevalidatie en brandwonden’ in samenwerking met het Wenckebach instituut (27 en 28 mei), Groningen. Organisatie C.K. van der Sluis.

- Dekker R: Inleiding
- Schrier E: Hoe ze heette, dat ben ik vergeten
- Rommers GM: Osteoporose en traumarevalidatie
- Maathuis CGB: Revalidatie en kindertraumatologie

Basicursus ‘Houding en Beweging’ (7 t/m 11 juni), Groningen.

- Dijkstra PU: Theorie mobiliteit, inleiding spierkrachtmeting, praktijk mobiliteitsmetingen, Statistiek en epidemiologie,
- Maathuis CGB: Onderzoek spastische kinderen
- Niet O. van der: Practicum handenlaboratorium
- Postema K: Inleiding houding en beweging
- Postema K, Halbertsma JPK: Gangbeeld
- Postema K, Halbertsma JPK: Instrumentele ganganalyse
- Postema K: Ouderen en voetklachten
- Rommers GM, Dekker R: Lichamelijk onderzoek onderste extremiteit
- Siebrecht MAN, Schiphorst Preuper R, Rommers GM: Theorie en praktijk van het lichamelijk onderzoek / wervelkolom
- Sluis CK van der: Onderzoek van de gewrichten.
- Sluis CK van der: Handenlab, workshop.

Onderwijs

CAPITA SELECTA

Het Universitair Opleidingscomplex Revalidatiegeneeskunde Groningen hield in 2010 vier Capita Selecta-avonden.

- Muziek(therapie) in de revalidatie (10 februari)
Organisatoren: Woldendorp KH, Boonstra AM, Feenstra W, Gils W van
- Loopstoornissen bij CVA (14 april)
Organisatoren: Smallemoer JTG, Tepper M, Helmus M
- Echografie van het houdings- en bewegingsapparaat (13 oktober)
Organisatoren: Hiemstra S, Vries F de, Wind-Kral A, Tantua A
- Bewegingssturing/biomechanica van de prothesiologie (8 december)
Organisatoren: Vrieling AH, Sluis CK van der, Rommers GM, Reinkingh M.

Er waren vijf refereeravonden: 12 januari, 9 maart, 18 mei, 14 september en 9 november.

STAGEBEGELEIDING

Het Centrum voor Revalidatie en de afdeling Revalidatiegeneeskunde bieden stagemogelijkheden op MBO-, HBO- en WO-niveau aan zeer uiteenlopende opleidingen. Niet alleen aan opleidingsinstellingen uit Groningen en omstreken maar ook elders uit Nederland.

Professor dr. Cees van der Schans

Revalidatie chronisch zieken

Bij Revalidatie Chronisch Zieken zijn de medische afdelingen: Cardiologie, Oncologie, Longgeneeskunde en Interne Geneeskunde betrokken.

GEPROMOVEERD IN 2010

Voogd JN de. Patients with chronic obstructive pulmonary disease in rehabilitation: on psychological profiles, dyspnea and survival. Promotor: prof. dr. R. Sanderman, co-promotor: dr. J.B. Wempe Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Medische Wetenschappen, 15 september 2010, ISBN 978-94-6070-019-4, 2010: 149 pp.

PROMOVENDI

Zelfmanagement in de revalidatie van chronische zieken: een innovatieonderzoek

Projectleiders: dr. A.T. Lettinga,
prof. dr. K. Postema,
prof. dr. R. Sanderman

Onderzoekers: F. Jansma

Promotie: 2012

PUBLICATIES

Brügemann J, Edel JP, Zijlstra F. Klinische hartrevalidatie. Ned Tijdschr Geneesk 2010;154:A1352

Jansma FFI, Twillert S van, Postema K, Sanderman R, Lettinga AT. Physical and rehabilitation medicine and self-management education: a comparative analysis of two approaches. J Rehabil Med 2010, 42: 808-814.

Kootstra JJ, Hoekstra-Weebers JEHM, Rietman JS, Vries J de, Baas PC, Geertzen JHB, Hoekstra HJ. A longitudinal comparison of arm morbidity in stage I-II breast cancer patients treated with sentinel lymph node biopsy, followed by completion lymph node dissection, or axillary lymph node dissection. Ann Surg Oncol 2010, 17: 2384-2394.

Mesch H. De kunst van het verleiden. Nederlands Tijdschrift voor Diabetologie, jaargang 8, nr. 4, december 2010.

Schokker MC, Stuive I, Bouma J, Keers JC, Links TP, Wolffenbuttel BHR, Sanderman R, Hagedoorn M. Support behavior and relationship satisfaction in couples dealing with diabetes: main and moderating effects. J Fam Psychol 2010, 24, 5: 578-586.

VOORDRACHTEN

Jansma FFI (15 juni) Amersfoort. Disease management chronische ziekten. Lid van discussiepanel Zon MW.

Jansma FFI (15 december) Den Haag. Presentatie van het spel 'Denk je mee'. Serious gaming voor professionals.

Jansma FFI (30 maart) Groningen. Zelfmanagement in de revalidatiepraktijk? Refereravond netwerk longfysiotherapeuten.

Valster F (9 november) Groningen. Energiebeheer bij kortademigheid. Minisymposium Astma & COPD.

Weert E van (16 april) Den Haag. Development of a physical self-management program for cancer survivors. European Oncology Nursing Society.

Weert E van (7 oktober) Emmen. Leefstijl en kanker. Regionaal symposium KNGF.

Colofon

Het jaarverslag 2010 is een uitgave van de faciliteit van het Centrum voor Revalidatie – UMCG en de betrokken medische afdelingen.

Samenstelling:
P.H. Zweerts de Jong - Veeze en
M.A. de Jong

Correctie:
A.J.A. Medema

Adviseurs:
drs. M. Mulder, dr. M.C. Schönherr

Ontwerp, opmaak en druk:
Koninklijke Van Gorcum Assen

